СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LV. Ч. 57. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, вівторок, 11-го березня 1947. No. 57. JERSEY CITY and NEW YORK, Tuesday, March 11, 1947. VOL. LV.

ТРИ ЦЕНТИ в злуч. держ. америки ПЯТЬ ЦЕНТІВ закордоном Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 4-0807 THREE CENTS in the U. S. of America FIVE CENTS elsewhere

ХЛІБ ПОДОРОЖІВ У ВСІХ ОКОЛИЦЯХ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ

Вісті призбирані агенцією Асошейтед Прес виказують, що хліб дорожіє у всіх містах Злучених Держав. Кошти муки й інших матеріялів, потрібних для продукції хліба, а теж зріст запотребування збіжжя й муки поза границями Америки заповідають дальше подорожіння. Досі зросли ціни від пів цента до три центи на однім бохонці, залежно від величини бохонця.

СТУДІЇ НАД РІЧНОЮ ПЛАТНЕЮ ДЛЯ РОБІТНИКІВ.

Президент Труман доручив своїм економічним дорадникам перевести студії над забезпеченням цілорічної платні для робітників у промислових підприємствах. Крім дорадчого тіла дістали доручення теж секретар праці й торгівлі. Вони мають призбирати дати про можливість такої гарантії і тримати їх готовими на жадання президента. При студіях над забезпекою цілорічної платні мають узяти під розвагу теперішне законодавство в справі суспільного забезпечення, про мінімальну платню та інші подібні закони, які відносяться до робітничого добробуту.

СТИХІЙНА БОРОТЬБА ПРОТИ ДИКТАТУРИ КОМУНІСТІВ ПО ЮНІЯХ.

З кінцем минулого тижня створено в Ню Йорку Комітет для Демократії, який має на меті систематичне поборювання комуністичної диктатури в юніях приналежних до Конгресу Промислових Організацій (СІО). Представники 68 відділів кількох юній, створивши згаданий комітет, почали працю над усуненням диктатури в могутній Промисловій Раді Великого Ню Йорку, в якій комуністи завели диктатуру під час війни. Диктатура втримувалася завдяки толеранції предсідника СІО Филипа Морея, який не хотів допускати до непорозумінь у юніях. Незалежно від новоствореного Комітету, Джозеф Корен, предсідник Краєвої Морської Юнії, веде здавна боротьбу проти комуністичних затій у цій юнії.

БЕЗМОТОРОВИЙ ЛІТАК ПЕРЕХИТРИВ ПІКЕТУ.

У Ню Бедфорд, у стейті Месечусетс, вибух минулого тижня страйк візників у підприємстві Корнел-Дібіліє Електрик Корпорейшен за підвишку платні. Юнійні робітники обставили пікетами всю загороду, недопускаючи довозу матеріялів до підприємства. Підприємство придумало новий спосіб постачання матеріялів, не зважаючи на заборону юнії. При помочи безмоторових літаків постачають ці матеріяли на подвір'я до втримання продукції у фабриках.

ЗА ВТРИМАННЯ ГОТОВОЇ АРМІЇ ДЛЯ ВИСИЛКИ ЗАГРАНИЦЮ.

У щоденнику Ню Йорк Геральд Трибюн військовий знавець полк. Джордж Еліот Філдінг призадумується над закордонною політикою Злучених Держав з військової точки і приходить до висновку, що Америка не може бути дальше виставлена на ласку заграниці, отже мусить мати експедиційну армію, готову до акції на даний знак. Він покликається на заяву конгресмена Гофмана з Мишиген, який сказав, що сама висилка грошей до Греції не вистарчальна і, що за цим мусить піти наша армія. На думку Еліота експедиційна армія не мусить бути чисельна, бо вона представляє лише силу Америки, але її треба тримати в загрожених країнах.

На понеділок 10 березня президент Труман запросив на наради до Білого Дому 15 найвизначніших представників конгресу обох палат з обох партій, щоб скласти пляни перебрання оборони Греції з рук Британії, а теж і забезпеки інших країн перед заливом комунізму, перед яким боронила їх досі Британія.

ПОМЕРЛА ПРОВІДНИЦЯ В БОРОТЬБІ ЗА ЖІНОЧУ РІВНОПРАВНІСТЬ.

У віці 89 літ померла в неділю 9 березня в місцевості Ню Рошел Кері Чапман Кет, знана зі своєї боротьби за рівноправність жінцтва. Вона була піоніркою суфражискою, в часах, коли право голосування жінок було ще дуже непопулярне. Вона брала живу участь у політичних справах світу до останніх днів життя. Померла від удару серця.

КРАЄВИЙ КОМІТЕТ ДЛЯ СТРИМАННЯ ПІДВИШКИ КОМІРНОГО.

Бувший посадник Ню Йорку і генеральний директор УНРРА Фіорельо Ля Гвардія став на чолі Краєвого Комітету для Справедливого Комірного і підняв агітацію, щоб недопустити до підвишки комірного до червня 1948 р. Він твердить, що за підвишку комірного ведуть найбільшу агітацію власники великих комплексів домів, які звичайно спекулюють грунтами й домами. Комітет посилає інформації кожному, хто хоче боронитися перед підвишкою комірного.

Успіх віча в Дітройті в справі незалежности України

За телеграфічним звідомленням до нашої редакції, у вічу в справі незалежности України, скликанім філією Українського Конгресового Комітету в Дітройті в неділю, 9. березня, взяли участь громадно місцеві українські товариства й поодинокі громадяни. Предсідником був адв. Михайло Шейка, а запрошеним промовцем зпоза Дітройту голова Українського Конгресового Комітету Степан Шумейко. З місцевих громадян промовляли адв. Іван Панчук і представник литовців о. Чежевка. Галина Зейкан, яка недавно приїхала з Европи, представила в чуттевій промові долю українських скитальників. Переведено збірку на оборону скитальників, яка принесла понад $1,000. Після віча відбулося приняття для гостей.

ЕКЗЕКУТИВА КОМІТЕТУ УКРАЇНЦІВ КАНАДИ.

Минулого місяця — як повідомляють з Канади — одобрено Екзекутиву Комітету Українців Канади в такому складі: О. д-р В. Кушнір — президент; о. В. Савчук — заступник президента і голова Екзекутиви; інж. Вол. Коссар — заступник президента і голова Координаційної Комісії; Т. Дацків — касієр; Я. В. Арсенич — секретар; С. Хвалібога — фінансовий секретар; І. Ю. Карасевич — член Президії; А. Загарійчук — діловий секретар. Члени-представники складових організацій і кооптовані члени: о. Григорійчук, С. Ребчук, Е. Василишин, В. Борецький, О. Малофій, д-р В. Греньков, Т. Кобзей, А. Скоробогач, С. Тарновецький, Т. Д. Ферлей, д-р Б. Дима, д-р М. Мандрика, Т. Мельничук, С. Скобляк, Іван Керелюк, Ганна Мандрика, М. Погорецький, М. Стечишин М. Г. Гикавий, Іван Новосад, В. Павлюк.

ФОРУМ СТУДЕНТІВ ВИСОКИХ ШКІЛ ЗА КРАЩИЙ СВІТ.

У суботу 8. березня отворено в готелі Валдорф Асторії в Ню Йорку прилюдне форум студентів високих шкіл для обговорення плянів для студій для будучности світу. Крім студентів зо Злучених Держав беруть у форумі участь студенти з Канади і країн Південної Америки. Реферати й дискусія над ними обіймають різнородні ділянки людського життя. На перший плян вибивається справа порозуміння між студіюючою молодю усіх американських країн. Крім студентів у форумі беруть участь старші представники громадянства з різних країн, включаючи й державних мужів. Про підтримку для ідеї панамериканізму говорив між ін. Лестер В. Пірсон, канадійський підсекретар заграничних відносин. Бувший губернатор стейту Джорджії, Елис Арнал, виголосив промову на тему „Більше треба рахуватися з народами ніж з державами".

ЮНІОНІСТИ ТАВРУЮТЬ ПРАВЛІННЯ ПЕРОНА ЗА РОБІТНИЧУ ПОЛІТИКУ.

Преставники Американської Федерації Праці й інших робітничих організацій із Злучених Держав вислали делегацію з девяти осіб до Аргентини, щоб на місці приглянутися робітничим відносинам. Вони перебули в Аргентині три тижні і після повороту до Злучених Держав у неділю, 9. березня, оприлюднили заяву, що правління Перона в Аргентині відноситься по диктаторськи до робітничих юній і тому не можна вважати аргентинських робітничих організацій за вільні організації. Делегати називають аргентинські юнії „політичним оруддям уряду" і тому їх не можна вважати за представників вільного робітництва.

Маршал піддержує пропозицію договору Чотирьох Великодержав на 40 років

Берлін, 8. березня. Секретар стейту ген. Маршал, переїжджаючи через Берлін на конференцію в Москві, заявив, що він надає великої ваги переговорами в справі пропонованого попереднім секретарем стейту Джеймсом Бирнсом сорокрічного союзу між чотирма великодержавами. „Злучені Держави вважають, що завершення договору між чотирма потугами є найбільшої ваги" — говорив ген. Маршал, додаючи, що такий договір розвіяв би всі сумніви щодо американських інтенцій в европейській політиці та був би теж найкращою базою і вможливив би мирові договори, над якими буде радити конференція в Москві. В Берліні ген. Маршал відбув наради з найвищими представниками американського Військового Управління в Німеччині.

БЕЗПОСЕРЕДНЯ ЗАГРОЗА ГОЛОДУ В ЮГОСЛАВІЇ; ПРОХАЮТЬ ДОПОМОГИ.

Београд, 9. березня. Амбасада Злучених Держав Америки в столиці Югославії погодилась сьогодні звернутись до Міжнародньої Харчової Ради за негайною висилкою до Югославії 100,000 тон збіжжя, щоб рятувати країну від безпосередньої загрози голоду. Представник УНРРА в Югославії заявив, що країна переживає „найгіршу харчову крізу" від часу визволення її від німців. Біля 5 мільйонам населення в Босні, Дальмації, Герцеговині та в частині Словенії загрожує голодова смерть, якщо не прийде негайна допомога.

СОВЄТСЬКИЙ УРЯД ПОГОДИВСЯ НА РАДІОПЕРЕДАЧІ НОВОСТЕЙ З КОНФЕРЕНЦІЇ В МОСКВІ.

Москва, 8. березня. Совєтський уряд дозволив американським кореспондентам передавати по радіо з Москви звідомлення з перебігу нарад на конференції міністрів закордонних справ. Американські радіо-кореспонденти відбудуть конференцію зі Совєтським Радіокомітетом з метою технічного переведення цеї справи. Теж мала б бути знесена цензура радіопередач та пресових звідомлень з конференції. Ці інформації передав пресовий представник американської делегації в Москві, на підставі заяви шефа пресового відділу совєтського міністерства закордонних справ, Зінченка.

СОВЄТСЬКИЙ УРЯД ВІДКИНУВ АМЕРИКАНСЬКУ НОТУ В СПРАВІ МАДЯРЩИНИ.

Будапешт, 8. березня. Генерал В. П. Свірідов, совєтський предсідник Контрольної Ради Союзників в Мадярщині, відповів негативно на американську ноту, в якій американський уряд домагається слідства в справі недавного заарештовання совєтськими військовими властями Белі Ковача, бувшого секретара мадярської партії дрібних землевласників. Він теж заперечив закиди, що совєтські військові власті використали розкриття здогадної „змови проти уряду" на те, щоб знищити мадярську парламентарну більшість. Совєтську відповідь вручив ген. Свірідов американському представникові в Контрольній Раді, генералу Джорджові Вімсові.

НАБРИДЛО ВЖЕ НАВІТЬ САМОМУ СТАЛІНОВІ.

Москва, 8. березня. — Московський журнал „Большевик" в своєму найновішому числі надрукував листа від Сталіна, в якому совєтський „генераліссімус" протестує проти цілого моря вісляких „панегірників", що в його честь пишеться, малюється, ставляється, організується і т. д. по цілому Совєтському Союзі. Рабське підхліблювання Сталінові з боку його рабів, набридло вже й йому самому.

ТЕЖ В БІЛОРУСІ ВІДДІЛЕНО ПОСТИ СЕКРЕТАРА ПАРТІЇ ВІД ПРЕДСІДНИКА РАДИ МІНІСТРІВ.

Москва, 8. березня. (ЮП). — Центральний Комітет комуністичної партії Білорусі, йдучи за прикладом Совєтської України, рішив, щоби на пості генерального секретаря Центрального Комітету комуністичної партії в країні не була та сама особа, що виконує обовязки предсідника Ради міністрів. У висліді цего рішення Пантелеймон Пономаренко залишається тільки предсідником Ради міністрів, а першим секретарем ЦК партії призначено Ніколая Ґусарова. ЦК партії в Білорусі, йдучи теж за прикладом цеї партії в Україні, встановив в себе ще три секретаріяти по справам сільського господарства, промисловості і пропаганди.

ПОЧАЛАСЯ КОНФЕРЕНЦІЯ В МОСКВІ

Москва, 10. березня. — Сьогодні після полудня має початися тут конференція міністрів закордонних справ чотирьох великодержав: Злучених Держав Америки, Великої Британії і Франції, з метою встановити мирові договори з Німеччиною і Австрією, як теж спроби вирівняти ці політичні розбіжності, що позначують теперішне відношення цих провідних країн у загально-світових справах. Закордонні міністри Злучених Держав Америки, Британії і Франції вже приїхали до Москви. Перший приїхав своїм окремим потягом на Білоруський вокзал в Москві британський міністер Бевин, бо ще в суботу, 8-го березня. Його, як і інших міністрів вітав заступник совєтського міністра закордонних справ А. Вишинський. Усіх, що памятають приїзд до Москви закордонних представників раніше, вражало, що на вокзалі не було звичайної в таких випадках почесної чоти, не було орхестри, що звичайно грала в таких випадках державні гимни, і головно вражала відсутність британських і совєтських прапорів. Американський секретар стейту ген. Маршал прилетів на московський аеродром літаком з Берліна в неділю в год. 3.30 після полудня, коротко після того, як там прибув спеціяльним потягом французький міністер закордонних справ Бідо на чолі французької делегації. В привітальних промовах та в пізніщих заявах державних мужів висловлюється надію на успіх конференції, хоча й без більшого оптимізму. Конференцію в Москві вважається за одну з найважливіших подій після закінчення другої світової війни.

ПОЛЬСЬКО-ЧЕСЬКІ ВЗАЄМИНИ.

Варшава, 9. березня. — Сьогодні приїхала до столиці Польщі чеська делегація з премієром Клементом Готвальдом та міністром закордонних справ Яном Масариком на чолі, щоби завтра підписати тут договір приязні і взаємної допомоги між обома країнами. Чеську делегацію вітали з великою парадою.

КОМУНІСТИЧНО-НАЦІСТІВСЬКА СПІВПРАЦЯ.

Сальоніка, 6. березня. В руках грецького військового командування находяться документи, які виразно вказують на співпрацю грецьких комуністів з німецькими націстами, навіть вже під час відвороту німців з Греції. Один з цих документів, що називається „військовим договором", підписаний 1-го вересня 1944 р. і ним грецька ліва коаліція забезпечувала німцям безтурботний відворот, дістаючи в заміну німецьку зброю для боротьби за „диктатуру пролетаріяту" в Греції.

СОЦІЯЛІЗАЦІЯ ЧЕХОСЛОВАЧЧИНИ.

Прага, 8. березня. — Чехословацька комуністична партія почала нову кампанію за введення большевицької господарської системи в країні. Нова кампанія відноситься насамперед до соціялізації торгівлі. Комуністи домагаються виключення більшої частини приватного капіталу з посередництва між продуцентом і консументом та встановлення в тій цілі широкої сітки націоналізованих розподільних підприємств.

АНГЛІЙСЬКІ ТИЖНЕВИКИ ЗАКИДУЮТЬ УРЯДОВІ ВКОРОЧЕННЯ СВОБІД.

Лондон, 9. березня. — В загальній боротьбі з господарською кризою, головно з недостачою опалу, британські власті були зупинили на два тижні теж видавання тижневих магазинів. Сьогодні ці тижневики знова появилися та майже всі гостро критикують це зарядження уряду, вважаючи його небезпечним вкороченням громадських вольностей в країні.

ПІВ БІЛЬЙОНА ДОЛЯРІВ НА ДОПОМОГУ НІМЕЧЧИНІ.

Берлін, 9. — березня. — Ген. С. МкНарні заявив сьогодні, що американські власті видали від закінчення війни по сьогодні пів більйона долярів на допомогу Німеччині, рятуючи цим німецьке господарство від повного заломання. В цю суму не вчислені кошта удержання американської окупаційної армії.

НЕЛЕГАЛЬНИЙ ПРИЇЗД ЖИДІВСЬКИХ ПЕРЕСЕЛЕНЦІВ ДО ПАЛЕСТИНИ.

Єрусалим, 9. березня. — Сьогодні Палестинські власті придержали корабель з нелегальними жидівськими переселенцями, перший зідентифікований, що був висланий Гебрейським Комітетом Національного визволення Палестини. Корабель мав американську залогу, зложену з 23 осіб, яка була заарештована і завтра відповідатиме в Гаїфі за нелегальне причалення на Палестинські води. Подорожних в кількості 599 осіб відправляють на острів Кипр.

КИТАЙСЬКІ КОМУНІСТИ ОБВИНУВАЧУЮТЬ АМЕРИКУ.

Єнан, Китай, 8. березня. — Головний дипломатичний представник китайських комуністів, ген. Чоу-Ен-Лай виступив сьогодні з обвинуваченням проти Злучених Держав, що вони продовжують всіляко допомагати китайському національному урядові.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 597—7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Поодиноке число три центи.		Three cents a copy.	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
В Джерзі Сити і Закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$2.75
Число з понеділка (з англійською Частиною):		Monday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1.50

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

„ЗАЛІЗНИЙ КОМІСАР" В УКРАЇНІ

Большевицька пресова, вічева та радіова пропаганда намагається вмовити в американських українців, що в Україні спокій, що там цвите українська культура та що нарід вдоволений з заведених владою порядків. Кажеться, що нарід в Україні вже вирішив свою долю і ми, американські українці, повинні з тим погодитись. В такий самий спосіб промовляють до нас теж і закриті комуністи, які формально від комунізму відмовляються, але своїм поступованням тільки помагають комуністам „матір катувати"... Вони теж хитрують, бо от збирають, наприклад, на шпиталь у Львові, що нині забитий азіятами і москалями, але в цьому самому часі ні словом не обізвуться проти кремльського терору в Україні. Вони ще й зрадниками називають тих, що не ідуть їх слідом. Мовляв, український нарід вдоволений, то й ми тихо сидім, і це тоді, коли Москва вичистила в Україні уже цілу половину комуністів, та коли під чистку підпали навіть і такі відомі комуністичні письменники, що по десятках років большевизму в Україні звідкись позаражувались „буржуазним українським націоналізмом".

Вісті про нові чистки в Україні доходили до нас ще минулого літа і про них широко писала американська преса. Ці, що хоч трохи визнаються на советській системі, знали добре, що означають такі чистки і що це буде коштувати український нарід, бо ж комуністична влада мститься на кім попало. Дальші вісті, які продирались через американську пресу, доносили про голод і нужду в Україні та про те, що там далі багацько невдоволеного елементу, що завдає Москві чимало клопоту.

Що ці всі вісті були правдиві, пізнати тепер найкраще по тім, що Сталінові прийшлося вислати в Україну свого „залізного комісара", Лазара М. Каґановіча, який став тепер властивим „босом", бо обняв становище секретаря Центрального Комітету Комуністичної Партії в Україні. „Залізний комісар" в Україні це заповідь нового мученицького періоду, в якому знов „залізом і кровю" буде Москва пробувати винищити до щенту українського „націоналістичного духа". Та видно, що цей дух як те серце Прометея в „Кавказі" Шевченка, з якого пажерливий орел що день випиває живучу кров, а воно знову оживає. Так не Москва живущу кров і з серця України, але таки випити не може, тому шле щораз іншого сатрапа з Кремлю, тому перечищує навіть і найвірніших своїх рабів.

Ми завжди казали і нині кажемо, що долю України вирішить сам український нарід, а нашим обовязком є волю українського народу правдиво виразити і світові представляти. Висланий Сталіном з Москви „залізний комісар" є виразним доказом, що нарід в Україні ненавидить наставлені чужою владою тоталітарні порядки в Україні, як і саму владу. Мовчати про це в Америці значить бути зрадником демократії, прихильником тоталітаризму та терору й ворогом американських ідеалів. Мовчати про це українцеві, значить бути ще й зрадником свого рідного народу.

Мусять щось зробити зі скитальниками!

Ж. Е. Вилиємс, берлінський кореспондент бостонського „Дн Крисчієн Сайєнс Монітор", пише в цій газеті про клопоти Аліянського Мілітарного Управління в Берліні з скитальчою проблемою. Те саме мучить і німецьких адміністраторів, вже тому, що до скитальників зараховано не тільки людей зі сходу Европи, але теж і німців, що їх вигнано з Судетів у Чехословаччині, чи з земель, що до війни належали до Німеччини, а тепер припали Польщі. Тих усіх людей треба десь розмістити і треба їм дати працю, в першу чергу в самій Німеччині, і то без огляду на це, звідки скитальники прийшли і хто вони.

Вилиємс каже, що нині стоять справи так, що влада знає, що вона мусить знайти спосіб, як і де скитальників розмістити і яку дати їм працю. Найкраще підходять до цеї проблеми в британській зоні, де ще є 267,000 скитальників. Британське Військове Управління виходить з цього заложення, що всі ці люди мають дістати працю в Німеччині, але є добрі вигляди на це, що можуть її дістати в Англії й Франції. Одначе, заки знайдуть працю в згаданих краях або деінде, то мусять дістати її в Німеччині, бо неробство деморалізує людей. Натиску на поворот до країн, звідки скитальці вийшли, більше не буде, хіба хто захоче добровільно вертати, або кого зарахують до воєнних злочинців.

У справі праці німецькі бюра праці співпрацюють з окупаційною владою, а німецькі робітничі юнії приймають їх за своїх членів. Вони тоді дістають тісамі харчові пайки, що й німці при такій самій роботі, одначе мусять платити податки і оплати на суспільне обезпечення. Дехто з них може працювати при окупаційній владі, дехто в німецьких підприємствах, одначе вони в тому часі живуть у таборах.

Коли праця, до якої вони приділені, не відповідає їхнім силам чи здібностям, вони мають право відкликуватися до Британського Військового Уряду. Також можуть відкликатися до цеї влади ті, коли вони розлучені із своїми родинами.

Окремого трактування зазнають жидівські втікачі. Вони живуть у таборах і там мають зайняття, а утримання для старців і неспосібних до праці приходить з німецького уряду. Діти скитальців мають мати нагоду ходити до шкіл, навіть до університетів.

Оці зарядження вважаються лише тимчасовими, бо міжнародні організації передумують над тим, як би то забезпечити працю та постійне місце осідку деінакше. Досі Британська Військова Влада оплачувала тягарі, злучені з утриманням переміщених людей у британській зоні. Те саме роблять американці у своїй полосі. Навіть коли УНРРА перебрала 80 скитальчих таборів на своє утримання, то британці платили за їх утримання. Усіх скитальчих таборів у британській зоні є 132.

Цікавий факт, який виявив британський окупаційний урядовець, є той, що 5,000 жидів з Палестини внесли прохання на дозвіл вернутися назад до Німеччини. Треба догадуватися, що це сталося ізза неналаднаних відносин у Палестині, а в частині тому, що ці жиди мають німецьку культуру, з якою вони зжилися. Таке саме помічається навіть серед жидів в Англії та Америці, з котрих деякі заявили охоту вернутися до Німеччини.

В північній Німеччині, тобто у провінціях Шлезвігу й Гольштайну, замітне інше явище. Туди заїхали сотки тисяч німців прогнаних з Польщі і вони загрожують данській більшости, яка живе у згаданих провінціях. Зате в самій Данії, недалеко границі Німеччини, найшлося 200,000 німців, яких данський уряд годує і вбирає. Багато з цих німців прибули до Данії зі Східньої Прусії, яка тепер перейшла під владу Советів. Совети заявляють, що вони забирають цих людей до себе, одначе німці не хочуть вибиратися з Данії.

Загальний клопіт зо скитальниками в Европі такий: Деякі европейські краї є перенаселені, а інші замало мають населення внаслідок воєнного спустошення. Одначе такі краї не можуть приймати додаткового населення, бо там недостає засобів для розвитку промислу й сільського господарства, отже допущення нових людей ще збільшило б нужду якоїсь країни.

Микола Чубатий.

Хотіли одного світа — дістали два

Коли в році 1941 Америка вступила у Другу Світову Війну публична опінія сподівалася, що стоїмо на передодні нової доби, щасливішого життя людства. Таке переконання виробляла преса Америки та Англії. Ціль — здобути кращий світ — стала воєнним кличем англосаського світа у його немов христоносній поході проти націзму та фашизму. Таке переконання серед громадянства скріпляли ще й два акти міжнародного значіння — Атлянтійський Чартер, проголошений през. Рузвелтом та премієром Чорчимем, та дещо пізніше здефіньовані Чотири Свободи. Зміст тих двох актів мав стати мінімальним доманганням, що по побідній війні над Гітлером мало бути зреалізоване по цілому світі.

По війні не тільки кожна людина мала бути свобідною у визнанні своєї віри, свобідною у висказуванню своїх поглядів, свобідною від страху та вільною від голоду. Народи мали дістати абсолютне право встановляти собі таку владу, якої вони самі хотять. Тому не мало бути поневолених народів, не мало бути людей гноблених у своїх переконаннях та у своїх політичних та економічних правах.

Як то все осягнути про союзі з тоталітарною Советською Росією ніхто й не застановлявся. Навпаки, сотки а то й тисячі сторінок паперу записували „знавці Східної Европи" про советську демократію, зокрема про економічну демократію в Советах. Специ від національних проблем списували стоси паперу на тему етнічної демократії в Советах, себто рівности всіх народів советської тюрми народів. Ба що більше, багато советських поплечників поміж журналістами зачали ставити Советів навіть як взір для Америки.

Люди зі Східної Европи, що знали большевизм не від нині та не з преси, але з гіркого твердого життя, тільки здвигали раменами, питаючи себе, як це все може бути при існуванню комуністичної кривавої диктатруи на світі. Голоси недовірків у ці різні советські демократії були в ці часи дуже непопулярні, оскільки їх ще хто й не наклеймив приліпкою фашизму.

Серед американського журналістичного світа щораз частіше стали появлятися голоси, про можливість по цілім світі створити один світ федеративних держав під одною федеральною владою світового президента, з одним конгресом та з одним найвищим судом. Республиканський кандидат на президента Злучених Держав, Вендел Вилке, став уже на підставі одної своєї подорожі до Советів планувати той новий один світ при помочі свого приятеля Гарольда Стасена, губернатора Мінесоти. По побідній війні мав бути створений такий один світ, одна всесвітна федерація народів, з одними правами людини та одними правами для всіх народів. Що за прекрасна фантазія!

І знов східно-европейські скептики питалися, як це все може бути при існуванню Советів на світі та ще й Советів як побідного союзника. Відповіди на це так само ніхто не вмів дати, але казали читачам вірити, що це все якось станеться, мабуть чудом з Кремля, що дотеперішні Совети з двадцятьлітньою кривавою диктатурою заміняться в країну широкої свободи та братолюбія.

І хоча тривожні вісти приходили зі східної Европи та з країн, що їх окупували Совети, то проте віра в якесь чудесне розвязання тої заковики, що її ніяк не можна було вияснити, таки стала власністю більшости публичної опінії. Нічого не помагали такі переконливі факти, що Совети мимо союзницької умови відгороджувались від своїх союзників Англії та Америки залізною заслоною, нічого не помагали та нікого не переконували такі події, як вбивства українців по всіх містах Західної України при відвороті большевиків (1941), сотні тисяч засланих в далеку азійську Росію чи вкінці такі масові советські злочини як от вбивство 10 тисяч польських офіцирів в Катині. Все це по большевиках спливало, як вода по гуслі, бо ж Совети в устах пропагандистів були взором демократії.

З великим трудом та коштом великанських жертв американського гроша, достарченого Советам шляхом т. зв. Ленд-лізу, як теж коштом заперечення в Тегерані та в Ялті ідеологічних заложень Другої Світової Війни, большевики не заключили з Гітлером сепаратного мира, тільки до кінця війни лишилися союзником Америки та Англії і стали співучасником перемоги над знищенням фашизмом та націзмом. Прийшов час порядкувати світ на нових засадах і тільки тепер виступив наверх весь самообман англосаських громадянств. Советська Росія не тільки остала тим самим, чим була впродовж 20 передвоєнних літ, отже немилосердною тиранією, але ще й більше агресивним партнером серед світової збірноти, неможливим до міжнародного співжиття.

Зобовязання Советів зберігати Чотири Свободи в себе та в світі пішли в забуття; навіть ніхто не сміє їх їм тепер пригадувати. Замісць народом встановленої влади в державах, пограничних зі Советами, Кремль накинув тим державам просоветські комуністичні уряди з таким самим терором правління як в Советах.

Совети відокремилися від світа залізною куртиною та перемінилися в один арсенал світового комунізму, що підготовляється до рішального зударення з некомуністичними державами, зокрема з Америкою та Англією. Тому Совети в міжнародних взаєминах стоять окремо від інших народів. Якась виразно потягнена барикада відділює Советів та їх поневолених сателітів від — інших народів.

Совети ігнорують всі міжнародні зобовязання політичної чи економічної натури. Вони навіть не вибираються розраховуватись з Америкою за міліярдові достави воєнного знаряддя в часі війни, мабуть в імя комуністичної засади, що у відношенню до капіталістичного світа комуністичне громадянство не обовязує ніяка етика та ніякі умови.

Організація Обєднаних Держав стала тереном постійних зударів поміж Советами та цілим прочим світом вільних народів, з виїмком кремлінських сателітів, яких годі вважати за вільні народи.

При Організації Обєднаних Держав повстала установа для культурного наближення народів світа. Совети навіть не вступили в цю міжнародну установу в переконанні, що їм немає чого наближуватися до прочого світа, бо ж їх комуністична доктрина є непомильна та одиноко правильна, тому пощо їм наближуватися культурно до когонебудь. Хай цілий світ наближується культурно до них, приймаючи комунізм у советським виданню Леніна та Сталіна як непомильну євангелію.

А вже безнадійне розколення світа на два окремі політичні, економічні, моральні та світоглядові табори показалися на комісії для списання прав людини. Кількаденні наради тої комісії під проводом американки пані Е. Рузвелт показали, що для Советів людина не існує як істота з правами. Людина є нічим, держава всім. Тому советський представник В. Тепляков домагався скреслити з проектованого спису людських прав такі права людини: право на життя, право до особистої свободи, заборона невільництва та примусової праці, право вносити прохання та зажалення до свого уряду та до Обєднаних Держав.

Большевик дальше відкидав свободу громадянина переноситися з місця на місце, свободу боронитися проти гноблення. „Такі права, говорив він, є зайві, а навіть поза обсягом влади Обєднаних Держав, або противні місцевим льокальним правам та звичаям".

Поміж цілим світом та Советами є величезна пропасть, що її при існуванню комуністичної влади на сході Европи ніяким способом засипати не можна та ніхто її не засипле. Тому треба здати собі з того ясно справу, що світ нині безнадійно поділений на два табори, а зудар між ними це тільки справа часу. Замісць одного світа, волі людини та народів, обіцюваного на початку війни, ми дістали два світи від себе основно різні та непримиримі.

Юлія М. Шустакевич.

ДІТИ

25)

Тепер черга вже на справжню, хоч коротку промову Сема. Він у першій мірі дякував посадникови за нинішну промову і признався, що йому чогось тиснулись сльози на очі, коли він слухав слова похвали для Вікторі Клюбу. Ось він тепер покличе решту хлопців, що працювали у городі.

Френкі! Закликав бистро Сем. Коли вийшов Френкі на естраду, публика вибухла голосним реготом. Він видовбав великий карафіол і поклав собі на голову наче капелюх, прибравши його гичкою з моркви наче струсиними перами.

Джан! Кликав дальше Сем. Джан вийшов сміючись по тихеньки і ніяк не хотів обернутись лицем до публики. Він обвішав себе цибулею наче коралями і що Сем його оберне лицем до глядачів, то зараз же він повернеться плечима. Це вийшло в нього дуже природно і веселило гостей і вони всі сердечно сміялись разом із Джаном.

Дикі! Кличе Сем. І що це?! На естраду щось сунеться. Дикі натягнув на себе великий паперовий мішок, тільки голову виставив. На мішку виписав товстими буквами „мішок бараболь". Це, здається, була кульмінаційна точка. Усі аж лягали від сміху. Він ледви міг ходити у цім мішку і сходячи по сходах таки справді вже скотився наче мішок бараболь. Це була знаменита імпровізація!

Джов! Дуже добрий хлопець — говорить Сем — працьовитий, спокійний та дуже багато їсть!

І справді Джов витягнув з одної кишені велику моркву, а з другої кишені салеру і смачно заїдав.

Гемил!

Входить чепурненько убраний Гемил — в рукавичках... елегантно кланяється.

Публика бє браво, аж гуде! Усі дивуються чому в рукавицях, а Гемил смілий хлопчина. Сем його штурхнув: Говори як маєш що говорити! І Гемил говорить; щиро, по діточому:

Я знаю, ви усі цікаві знати, чого я в рукавичках сьогодня. Ці рукавиці це... мій урядовий уніформ... Як я робив щонебудь у городі, я натягав все обовязково рукавиці, щоб не поваляти рук...

П-ні Гемил слухаючи синочка, як він гарно говорить, аж променіла з радощів, що його так гарно виховала. Нервово шарпала хусточку, а очі майже говорили: ніхто так гарно не виглядає як він, її синочок. А Гемил кінчить:

Колиб я поваляв руки, моя мама...

„Ох" почулось із рядів. А синочок збиточно говорить:

Я мусів би іти до „бюті парльор" нігті чистити!

Знова вибух сердешний сміх і сам пан Гемил сміявся таки щиро з цілої афери з рукавичками і з свого жартівливого сина.

Аж ось біжить малий Генрі з великим буряком на грудях:

А я де, а я що?! Я Генрі, я також належу до Вікторі Клюбу! Він кланяється і дивиться на свого брата докірливо, та це все виходить так комічно, що знова публика вибухає голосним реготом а малий біжить до п-ні Ч., тягне її за руку, вона борониться, аж це побачив посадник. Він підійшов до неї і самий просить її на естраду.

Публика втихла і посадник знова говорить. Генрі крутиться біля нього і говорить йому: Це вона, вона, п-ні Ч. пане посаднику! Говоріть за неї!

Посадник погладив малого і промовив до гостей:

Пані і панове! Було б дуже несправедливо, коли б ми забули за головну особу, яка була властивим ініціятором у створенні Вікторі Клюбу і цього прекрасного городу. Цією особою є — П-ні Ч.!

А Генрі вже тягне її за руку і ніяково їй ховатись і відмовлятись. Стала на естраді, оплескам нема кінця. Хлопці обступили її і теж бють браво а малий Генрі кричить „гурра" і плеще в долоні, і коли вже втихло, п-ні Ч. почала збентежено:

Мої приятелі — дякую вам за таку прихильність... і признання. Я вчинила тільки обовязок християнський... і людський. Бажала я доказати, що діти можуть виконувати добру і серіозну а то — й тяжку роботу, як їх відповідно повести...

Чула я нераз про це, що діти недобрі, що творять зло, йдуть на лихий шлях і я хотіла спробувати чи можна дітьми покермувати так, як того вимагає мораль, чеснота, патріотизм і обставини.

Моя проба вдалась і я радію. Нічого у світі нема кращого, як глибоко в душі відчувати добрі діла. Саме це відчуття є високою заплатою для мене.

Вона дивилась на своїх хлопців, які мабуть ждали від неї якогось слова і промовила знова:

Ось мої співробітники і, так би мовити, мої ученики і... їм я бажаю, щоб держались чесної дороги і не схибили у своїм житті.

Вона легко склонилась і під бурю оплесків сходила з естради. Малий Генрі, що дивився в неї як в образ, аж дуба став з радощів а вона йому за це жартівливо збурила чуприну.

П-ні Гемил тільки тепер починала розуміти цілу справу. Підійшла до п-ні Ч. і тріпочучи дрібненько, стискала їй руку, та п-ні Ч. була трохи схвильована і тому нічого не говорила. Тимчасом вийшов знова Тоні і промовив:

Виглядає, що всі похвали вже скінчились і тепер справа бизнесова — пані і панове! Ярина аж сміється до вас, отже прошу...

(Дальше буде).

Перше Загальне Зібрання Злученого Українського Американського Допомогового Комітету

7)

Звіт д-ра П. Дубаса.

Свій звіт п-ні Бенцаль доповнила ще короткими виясненнями про посвідчення на прислані одяги та побажанням „Дай Боже, аби ця праця принесла бажану користь". Предсідник дякує за цей чудовий звіт і просить до слова секретаря Комітету, **д-ра Павла Дубаса.**

Д-р Дубас вислухав вже не одного звіту і, видно, виробив собі про це відповідну думку. Перше, що він висловив, це була обіцянка, що його звіт триватиме тільки три минути і додержав своєї обіцянки. Переповівши відому вже історію про створення Комітету, що має сьогодні 481 дійсних членів з різних стейтів Злучених Держав, стверджує, що секретаріят Комітету, крім всіляких інших праць, полагодив 9,830 розшуків і допоміг 5,277 родинам віднайти себе та нав'язати листовий звязок.

Пройшло три хвилини і д-р Дубас скінчив свій звіт. Предсідник складає йому подяку, а делегати плескають.

Звіт касієра Евгена Рогача.

Чергова точка в програмі — звіт касієра, що його здає „сам" касієр **Евген Рогач.** Тому, що на залі можуть бути противники вищої математики, якою без сумніву являється касовий звіт Допомогового Комітету, голова Контрольної Комісії Комітету і відомий „фінансіст" американських українців, бо касієр девять-мільйонового Українського Народного Союзу, **Роман Слободян,** роздає делегатам фінансовий звіт Контрольної Комісії, надрукований „чорним по білому". Рогач його відчитує:

Від 24. червня 1944 року по 31-го січня 1947-го року фінанси Злученого Українського Американського Допомогового Комітету виглядали так:

Приходи:		
Сума приходів 1944		$ 5,371.72
Сума приходів 1945		94,642.55
Сума приходів 1946		105,708.86
Сума приходів за січень 1947		6,244.86
Заальна сума приходів від 6,24,44 до 1,31,47		$211,967.43
Розходи:		
Грошева допомога Допомоговим Комітетам		$ 62,668.16
Міжнародний Червоний Хрест в Женеві		10,000.00
Сироти		11,368.00
Пакунки з поживою, одяг, книжки і т. п.		9,273.52
Вергавз за пакування і висилку одягів		6,333.68
Харчеві пакунки „КАРЕ"		17,056.05
Загальна допомога		7,000.00
Ріжне		179.00
	Разом	$123,878.41
Платня урядникам	$8,950.00	
Подорожні видатки	3,514.99	
Друки	731.13	
Вкладки	475.00	
Видатки збіркової кампанії	2,754.95	
Видатки бюрові (пошта, тел., друк)	3,080.66	
Бюрові прибори і меблі	434.50	
Репрезентація в О.О.Д.	500.00	20,441.23
Загальна сума розходів		$144,319.64
ЗІСТАВЛЕННЯ:		
Загальна сума приходів		$211,967.43
Загальна сума розходів		144,319.64
Остає в касі на чековім конті 31. січня 1947		$ 67,647.79

Зі суми 67,647.79 дол. зарезервовано суму 40,000.00 дол. на спровадження сиріт.

До загальної грошевої збірки в сумі 211,967.43 дол. треба дорахувати ще зібраний нашим жіноцтвом одяг, загальна вартість якого переходить 750,000.00 долярів, так що загальна вартість зібраної американськими українцями допомоги для українських скитальників переходить суму 962,000.00 долярів.

Кошта адміністрації є далеко нижчі, як це дозволено властями і тому Допомоговий Комітет займає одно з перших місць на листі Президентської Воєнної Контрольної Допомогової Ради.

Е. Рогач вияснює ще поодинокі позиції в буджеті і одержує — як звичайно — оплески делегатів та подяку від предсідника Зборів.

В міжчасі предсідник шукає за членами поодиноких комісій, **яких вибрано „позаочно"** та які — згідно з твердженнями інших — „обіцяли прийти". Ще бракує тільки А. Мельника.

Звіт Контрольної Комісії.

Від імені Контрольної Комісії забирає слово **Роман Слободян.** З його звіту виходить, що Контрольна Комісія за ввесь час існування Комітету переводила три рази провірку діловодства. Висліди провірки за кожним разом були проголошені в пресі. В дальшому Р. Слободян вияснює подробиці щодо льокацій комітетових „капіталів" в банках, але ці речі для Вашого дописувача такі складні, що він не потрапив їх записати. Але виходило б, що банки, в яких гроші зложено, потвердили, що ці гроші справді вложено, та що вони стоять до розпорядження. Це найголовніше.

П. Слободян переходить ще поодиноко звіти поодиноких Доп. Комітетів в Европі, головно з Парижа, Італії та Бельгії. Найкраще вивязується Комітет в Римі, найслабше в Парижі. Вивязувався, значить, є теж звіт Центрального Допомогового Бюра в Льондоні. П. Слободян твердить, що Контрольна Комісія найшла книги і все діловодство в порядку. Додає, вправді, що, можливо, не все є так, як бажалося б, нема, наприклад, подрібної статистики щодо вкладу в допомоговий фонд поодиноких місцевостей і т. п., але Комітет працював такими малими силами, що це повністю виправдується. В кожному разі все точно записано, всі позиції згідні, всі зіставлення точні.

Р. Слободян, як гідний представник своєї громади в Елізабет, Н. Дж., використав нагоду, щоб сказати дещо й про, власне, свою громаду. Отже громада в Елізабет, С. Дж., Р. Слободян твердить, що там всі працюють і як вони „пукають, то їм отвирається". Для прикладу наводить історію одного віча, на якому були ухвалені відповідні резолюції за допущення скитальників до Америки та які розіслано до відповідних урядів, як теж до сенаторів і конгресменів. У відповідь на ці резолюції наспіли запевнення від деяких сенаторів і конгресменів, що вони віддадуть цій справі належну увагу. Р. Слободян говорить теж про успішні збірки і колядування в цій невеликій громаді, а свої виводи підтверджує таки зараз чеком на 1,000 долярів, що їх передає центральному Комітетові на допомогову акцію. Робота в громаді Елізабет концентрується в Центральному Комітеті Українських Національних Організацій. П. Слободян кінчить говорити, а делегати починають плескати.

Предсідник по черзі просить до слова інших членів Контрольної Комісії. **О. Білон** забирає слово, погоджується з виводами свого контрольного предсідника та ставить внесок на вотум довіря Комітетові.

Третій член Контрольної Комісії, **о. Врублевський,** говорить нахилившись до гучномовця і його слова на залі справді „як грім гремлять". Говорить насамперед, що теж погоджується зі словами Р. Слободяна, бо він, Слободян, в рахунках авторитет, він рахує мільйони в Народному Союзі, каже о. Врублевський. Говорить, як то вони провірювали рахунки „вдовиних лепт" та які думки їм при цьому насувалися. З черги складає подяку від Контрольної Комісії д-ру Галанові, секретарці д-рові Дубасові, скарбникові Е. Рогачеві за їх жертвенну працю, але насамперед складає подяку американсько-українській громадськості за його „вдовині лепти" та бажає усім, щоби нововибрана Контрольна Комісія рахувала вже не двісті тисяч, але один мільйон. Оплески.

Василь Шабатура, член Контрольної Комісії, твердить, що урядники Комітету точно і щиро вивязались зі своєї роботи. „Між нашими людьми завжди виходить якась чудасія. обмови" — говорить п. Шабатура — але справжні контролори провірили діловодство Комітету і заявляють, що всі ці покутні шепотіння, це брехні. Взиває до співпраці та до збереження Комітету, що зробив так багато добра. Дай Боже, аби він і дальше невпинно йшов вперед.

Анастазія Вагнер замикає звіт Контрольної Комісії. Вона потверджує слова попередників, що ціле діловодство Комітету в порядку та бажає, щоби нововибрана Контрольна Комісія Комітету потребувала на переведення провірки діловодства Комітету не один день, але цілий тиждень. Такого збільшення рахунків бажає п-ні Вагнер Комітетові.

Звітом Контрольної Комісії закінчується перша частина нарад Комітету в суботу, 22-го лютого. Ще виринає проблема на залі, яку треба буде оповожнити до год. 5-ої пополуд. З огляду на пізній час звіт Верифікаційної Комісії відкладається на пізніше й в год. 1:45 предсідник проголошує перерву до год. 2:30.

(Дальше буде).

УВАГА! НЮАРК, Н. ДЖ.! УВАГА!

В НЕДІЛЮ, 16. БЕРЕЗНЯ (MARCH 16, 1947)

в годині 4. пополудні

в UKRAINIAN CENTER, 180 WILLIAM ST., NEWARK, N. J.

відбудуться

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ

ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ З НЮАРКУ, ІРВІНГТОН І МЕЙПЕЛВУД.

На ці збори повинні прийти всі урядники, бувші делегати та члени відділів зі згаданих тут місцевостей, щоб спільно нарадитись над важними організаційними справами, що будуть предложені на зборах головним радним **І. Романишином** і організатором **А. Маланчуком.**

І. Романишин, гол. радний У. Н. Союзу.

„Великі" у Москві

Представники чотирьох великодержав почали в понеділок, дня 10-го березня в Москві свої наради, формально над долею переможеної Німеччини, а фактично над долею світа. Керівники закордонної політики Злучених Держав, Великої Британії, Франції і Советського Союзу, після основної підготовки всі разом і кожний зокрема, перебрали на себе цю історичну відповідальність за дальший розвиток подій і за „бути, чи не бути" мирові та цілій людській культурі і цивілізації.

Конференція цих „чотирьох", з відповідною кількістю менших довкруги них, відбувається в домі советської авіяційної промисловості при Ленінградському шосе в Москві, у віддалені двох і пів миль від Кремля. За царських часів в цьому будинку був відомий ресторан „Яр", а сьогодні там має приміщення клюб советських льотчиків.

Чотири великодержави там заступлені своїми міністрами закордонних справ.

1. **Джордж Кетлет Маршал,** секретар стейту Злучених Держав Америки, має 67 років. Він є сином вугільного промисловця з південно-західної Пенсилвенії і виховався у Військовому Інституті Вирджінії. Під час першої світової війни він був штабовим офіцером, а безпосередньо перед другою війною в 1939 р. був іменований шефом штабу американської армії. Брав участь в другій світовій війні на різних чолових постах та був з покійним президентом Рузвелтом учасником конференції в Касабланці, Квібеку, Каїро, Тегерані, Ялті і в Потсдамі. Після війни був один рік в Китаю в окремій місії від президента Трумана. Секретаром стейту був іменований після резиґнації Джеймса Бирнса в січні цього року.

2. **Вячеслав Михайлович Молотов** — батьківське прізвище Скрябін — має 57 років та є сином маломіського купця з центральної Росії. Молотовом назвав себе в 1906 році, вступивши тоді до комуністичної партії. Перебував деякий час в царській тюрмі а після революції допомагав Сталінові захопити владу в партії та покінчити в ній з т. зв. троцькістами. Від довшого часу є членом всемогучого в Союзі Політбюра а міністром, тоді це комісаром закордонних справ Советського Союзу став насамперед завдяки Гітлерові в 1939-ому році, коли то Сталін для замирення з Гітлером усунув з цього посту жида Літвінова. Молотов вважається евентуальним наступником Сталіна і досі брав участь в усіх важливіших міжнародних конференціях від початку другої світової війни. Він, разом з гітлерівським міністром закордонних справ Рібентропом, був головним будівничим дружби між Сталіном і Гітлером і тим самим головним спричинником другої світової війни. Рібентропа вже повісили.

3. **Ернест Бевин,** секретар закордонних справ Великої Британії, має 56 років та є сином сільсько-господарського робітника. В своєму житті виконував вже всілякі професії; був хлопцем до посилок, продавав черевики, розвозив пиво, був стріт-карним кондуктором. Брав активну участь в розвитку робітничого руху, організував портових робітників та був відомий, як „Наполеон Робітничих Юній". В 1940 боці в коаліційному уряді Англії займав пост міністра праці. Секретарем закордонних справ його іменовано після виборчої перемоги Лейбуристської партії в літі 1945 року. Бевин відомий як добрий бесідник.

4. **Жорж Бідо,** міністер закордонних справ Франції, є наймолодший між „великими", бо має тільки 47 років. Він є сином директора обезпеченевого товариства з центральної Франції. Перед війною був відомий, як публіцист і редактор, під час війни вславився як один з керівників французького підпільного визвольного руху за часів німецької окупації. Від часу визволення Парижа займає пост міністра закордонних справ своєї країни.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

В ОБОРОНІ ЛЕМКІВ.

Я завважила, що хтось написав в українській газеті, що „лемки молилися до Росії", а тепер мають за це заплату.

Це не є справедливо сказано і це мене болить. Я сама з Лемківщини і знаю, які там були відносини. Московську пропаганду робили російські рублі. Лемки не ширили ніякої москвофільської пропаганди, але ширили її священики-москвофіли, дяки і війти, що були під впливом москвофілів і до яких доходило дещо з рублів. Провід по лемківських селах був у москвофільських руках і баламутив лемків. Він тримав з російським царатом і своїми читальнями Качковського баламутив бідний нарід, що не мав жадного іншого способу дійти до правди. Такі, як от мій рідний батько, що знали Росію, навчали нас, що ми не є жадними росіянами чи там москалями, але таких було мало. Лемки є народом працьовитим, ощадним і релігійним, дуже привязаним до своєї землі. Серце рветься з болю читати, що тепер переживає Лемківщина. Памятаймо, що з Лемківщини, не зважаючи на поширене там москвофільство, вийшло багато щирих і ревних українських патріотів, котрі зробили багато добра в старім краю і тут в Америці. Згадати б тільки за одного з перших наших священиків в Америці, о. Констинкевича, що завзято боровся тут з москвофілами і зробив багато для національного освідомлення лемків-іміґрантів, як і української справи взагалі. Таких духовних і світських провідників — лемків було більше. Червоні агенти пхаються і тут між лемків, рахуючи на це, що многі з лемків ще досі не позбулись москвофільського духа. Теж і на американській землі велика частина лемків підпала під москвофільські впливи через своїх провідників. Як знаємо, то московські рублі відгравали велику ролю теж і в Америці, особливо в ширенню російського православія.

Олена Придун,
Ансонія, Конн.

ПОСОЛ ГЛИНКА ВЕРНУВСЯ З ЕВРОПИ.

Канадійський „Новий Шлях" з 1. березня б. р. доносить:

Минулого тижня вернувся із тримісячної візити з Европи Антін Глинка, посол до федерального парламенту в Отаві. Він іздив туди зо своєю дружиною Степанією.

Поїздка була приватного характеру. Посол Глинка хотів побачити Европу, звідкіля він еміґрував із родичами в Канаду, маючи всього три роки.

Зрозуміло, що Глинки найрадше хотіли б були відвідати Україну. Але на це не мали нагоди. Бо в цей час відвідувати ту країну можуть лише ті люди українського роду, які одобрюють москво-большевицьке панування над Україною. А посол Глинка до таких не належить.

Одначе заінтересований справами українського народу змалечку, посол Глинка, сам або в товаристві дружини, відвідав українських людей по таборах скитальців. Цілий місяць іздив він по тих таборах в британській та американській зоні Европи. Також відвідав скитальчі табори поляків, югославян, балтів і жидів.

Він був майже три тижні в Італії. Разом із дружиною був на авдієнції в Папи Пія XII. в Ватикані. Відвідав українські табори в Італії, між іншим й найбільший табор Ріміні, де є біля 9,000 українців.

Будучи в. Франції, відвідав українську колонію в Парижі.

В Англії відвідав місцеві українські громади й табори, а також зложив візити знатним британським послам, дипломатам та урядникам.

Напевно посол Глинка поділиться з ширшим українським загалом в Канаді своїми спостереженнями і враженнями з відвідин таборів українських скитальців.

Зменгак, Пудляк, Слепий, Юрковський, Москаль, та пані Субтельна, Тепла, Джорджа, Малард, Вус, Черняк, Воргуль, Согала, Гладка, Балек, Середа, Криловська і Курилас.

ЖЕРТВИ НА ПРАЦЮ УКРАЇНСЬКОГО КОНГРЕСОВОГО КОМІТЕТУ

На цілі Конгресового Комітету жертвували: П. Кізел з Дітройт, Міш., переслав $25 як жертву відділу 293 У. Н. Союзу. На цю жертву зложились: Іван Столяр $5, з каси відділу $10, а $10 дрібними датками.

Організація Державного Відродження України з Гемтремк, Міш., $10 як вкладку на рік 1947.

Самостійний Золотий Хрест з Ню Йорку, Н. Й. переслав $23, як чистий дохід з вечерка, який він був влаштував для скитальників на 16. жовтня 1946 р. зложили: Стефанія Галичин $10, д-р Неоніля Пелехович - Гайворонська $5, Український Склеп Мистецтва $5, а по $2: інж. В. Коссар, М. Гаврилко, Т. Іваник, Костиник, та пані Кузів, Пельц, Мирош, Ривак, Литвин; по $1: Близнак.

Шевченкіана в українському музеї в Празі

Шевченківський відділ в Українському Музеї був заснований постановою управи музейного т-ва 10. лютого 1936 р. з нагоди 75.роковин смерти Т. Шевченка. В цьому відділі Музей збирає, зберігає та колекціонує все, що стосується Т. Шевченка. Завданням цього відділу є уможливлювати пізнання життя, творчости, впливів і культу Т. Шевченка.

Шевченкіана в Музеї складається з різних колекцій наукових і мистецьких. За минулі роки Музей зібрав значну скількість видань Шевченка і ще більше основної літератури про нього та його творчість. Особливо багато зібрано матеріялів про культ Шевченка серед українців — різноманітних пам'яток в звязку з святочними обходами роковин Шевченка та Шевченківських ювілеїв. Є між ними листівки, відозви, фотографії, програми, афіші, запрошення, різні дрібні друки, відзнаки, написи, спеціяльні публікації, часописи, одноднівки, портрети, погруддя, медалі, кліші й т. д. І все те не тільки з українських земель, а і з різних країн чужини — і з тих найдальших, де тільки живуть українці. Є в музейній Шевченкіані також і архівні матеріяли — напр. діловодства спеціяльних Шевченківських комітетів, матеріяли про видання „Кобзаря" 1876 р. й інш. Але основу Шевченківського відділу в Музеї становить бібліотека творів Т. Шевченка і праць про нього та репродукції його малюнків і гравюр.

Зібрані в Шевченківському відділі Музею колекції за минулі більше як 10 літ зросли до значних розмірів і представляють тепер одиноку по своїй повноті збірку Шевченкіани закордоном. Матеріялами цієї збірки вже користувалися для дуже важних національно-культурних завдань (напр. для видання повного збірника творів Шевченка у Варшаві й „Кобзаря" в Празі, або при влаштуванні Шевченківської вистави Чеської Академії Наук 1939 р.). В 1940 р., з нагоди століття „Кобзаря", Музей влаштував власну Шевченківську виставу, що була інстальована в цілому верхньому поверсі музейного дому (7 кімнат). На цій виставі, що її оглянуло багато місцевих і приїжджих відвідувачів — українців і чужинців, Музей міг розмістити лише частину зібраних у ньому Шевченківських матеріялів.

Для відзначення Шевченківських днів у цьому 1947 році має вийти каталог зібраних у Музеї видань творів Т. Шевченка, оригінальних і перекладних. Буде в ньому поверх 180 позицій. В цьому каталозі будуть зазначені й ті нові видання творів Шевченка, що вийшли в останній час (напр. Кобзар у Канаді 1944 р., чеською мовою в Чехії 1946 р. й інш.) і які не ввійшли ще в жадну бібліографію творів Шевченка. Як дальше видавниче завдання Музею стоїть видання каталогу зібраної в Музеї літератури про Шевченка.

Шевченківський відділ в Музеї на початку поповнювався виключно з дарів — так само, як і всі інші колекції Музею. Між жертводавцями, які своїми дарами причинилися до збагачення цього відділу, можна назвати десятки осіб і деякі організації; найвизначнішими з них є і мабуть надовго залишаться три члени Музею, що є водночас і дуже заслуженими діячами в науці Шевченкознавства, а саме: покійний голова Музею, незрівняний інтерпретатор Шевченкових поетичних творів, академік Степан Смаль Стоцький; покійний директор Музею, глибокий знавець мистецької творчости Шевченка, професор Дмитро Антонович; пильний бібліограф Шевченкових творів дир. Володимир Дорошенко. За головування акад. Смаль Стоцького був заснований Шевченківський відділ Музею, проф. Антонович аж до 1944 р. сам дуже пильно дбав про збирання матеріялів і комплетування цього відділу, а дир. Дорошенко пожертвував для нього дуже цінні публікації. В 1944 р., у звязку з недугою проф. Д. Антоновича, дальше ведення Шевченківського відділу перебрав науковий співробітник Музею В. М., який провадив каталогування зібраної в Музеї Шевченкіани. Катастрофа 14. II. 1945 р. припинила цю його працю. Тоді ж були знищені деякі скульптурні та малярські матеріяли Шевченківського відділу, але всі інші матеріяли музейної Шевченкіани збереглися і праця над поповненням Шевченківського відділу в усіх його частинах провадиться далі. До співпраці в цьому Дирекція закликає всіх членів та прихильників Українського Музею в Празі.

Поштова адреса Музею:

UKRAJINSKE MUSEUM
PRAHA XII., CHODSKA 22
CZECHOSLOVAKIA

З ПАЛЕСТИНИ. — Британська військова влада в Палестині проголосила воєнне право, себто стан облоги в цілім краю, що одначе найбільше дотикає місто Тель Авів, що є центром палестинських жидів, бо його взято під найгостріший догляд, бо там, як кажуть, є найбільше жидівських терористів. В окрузі цього міста командує британський ґенерал Р. Н. Ґейл, що на цій картині, а який має до розпорядимости 6,000 війська.

Шукають своїх рідних

УВАГА: Пишучи до Укр. Допом. Комітету, просимо з початку листа подати, в якій групі і під яким числом є дана особа.

ҐРУПА: ЛИСТИ ДО:

5849. До рідних і знакомих з Кульчиць Шлях., Самбір, від Кульчицький Дашинич Андрія.

5850. До рідних і знакомих з с. Межигорець, Галич, від Городецький Гната.

5851. До рідних з с. Бронниця, Дрогобич, від Федчак Андрія.

5852. Цьорох Ілька з с. Колбаєвичі, Самбір, від Літош Евгена і Марії Оліярчик.

5854 б). Зібер Віктора, Стівенс Михайла з Харкова від Зозуля Якова.

5855. Козоріз С. з Калуша від Козоріз Мирослава.

5856. Дюк Пилипа, Мазур Марія від Залуцький Миколи.

5857. Терлецька Катерина (Гартон) від Терлецький Івана.

5858 Дейнека Катерини (Ліс) з с. Рудка від Дейнека Теодора.

5859. Юристовський Олександра від Прокопяк Ольги (Рицар) з Коростенки, Добромиль.

5860. До кревних і знакомих з с. Підсоснова і Миколаїва, Бібрка, від д-ра Гладкий Петра.

5861. Мельниченко з Баворова, Гевко Михайла від Заблоцький Володимира з Гаїв Великих, Тенопіль.

5862. Гірняк Андрія з Винник, Львів, від Мартинець Оксани.

5863. Жук Григорія з с. Салиші, Рава Руська, від Жук Йосафата.

5864. Орловська Марії (Дубовська), Озарко Данила з с. Дубівець, Станиславів, від Орловський Івана.

5865. Когут Дмитра і Ілька від Когут Дмитра з с. Буковець, Турка.

5866. Морозович Василя з Теребовлі від Фриз Володимира.

5867. Нендза Семена з села Дібща, Бережани, Личак Анни з с. Криве від Смачило Ярослава.

5868 а). Найда Івана з села Протісне, Ліско, Салаґай Миколи від Найда Осипа.

5868 б). Прядка Михайла і Григорія з с. Волосате, Ліско, від Прядка Рудольфа.

5869. Бистришкий Леся з с. Волосянка, Ліско, від Гарасим Тимка.

5870. Вацлавський Йосифа, Вацлавська Катерини (Ковалевич) з с. Передмістя, Бучач, від Мельник Марії.

5871. Семенина Петра і Анни з Тернополя від Зарихта Антона.

5873. Скверех Еви (Музика) з с. Теплиці, Ярослав, від Ґрот Івана.

5874. Крижановський Фелікса і Станислава з с. Максимівка від Гречило-Крижановська Анни.

5876. Нарожняк Евгена Марґош) від Нарожняк Евгенії.

5877. Коссак Теофіля з Дрогобича від Коссак Ярослава.

5878. Балаклицький Олекса з Харківщини від Балаклицький Михайла.

5879 а). Вербенець Андрія з Ярослава від Щебльовський Володимира.

5879 б). Шаваринський Михайла з Ярослава від Шаваринська Степанії.

5880 а). Петрикович Федора і Степана, Ґріндяк Степана, Анни і Пелагії від Петрикович Степана з с. Шляхтова, Новий Санч.

5880 б). Майлар Марка від сестри Матюшенко Анни.

5881. Родіонов Василя Васильович, Понов Петра Харитонович від д-ра Міллер Михайла.

5882. Іванусь Андрія з села Тростянець, Добромиль, від Мельник Михайла.

5883. Катрук Катерини з с. Красилівка, Товмач, від Катрук Мартина.

5884. Груб Марії (Масняк) з с. Нетребка, Добромиль, від Масняк Мирослави.

5885. Лучканич Андрія з с. Вислока Дол., Сянік, від Лучканич Анни.

5887. Завалинь Михайла від Завалинь Тимка з с. Волі Гор. Ліско.

5888. Домбровський Мат., від Борик Михайла.

5889. Бойчук Олесі з Озерян, Чортків, від Бойчук Евгенії.

5890. Богомолів Виніямин з с. Лукашівка від Мовчан Олександра.

5891. Романчук Петра з с. Заліщани, Несвіж, від Романчук Сергія.

5892. Марчук Якова з с. Нараїв, Дубно, від Воловник Федора.

5893. Репетело Софії (Хімяк), Жуков Еви з с. Конюшки Кор., Рудки, від Хімяк Йосифа.

5894. Танчук Теодора з села Дорожова, Самбір, Кондратів Михайла з с. Ролева, Дрогобич, від Маряк Михайла з с. Добрівлян, Дрогобич.

5895 а). Демцьо Михайла з Угнова від Мемчук Теодора.

5895 б). Опалюх Івана з с. Красичі від Опалюх Михайла.

5895 в). Рихло Степана і Марти з с. Шишківці, Кіцмань, від Рихло Василя.

5895 г). Самота Софії з с. Медова від Кукуруза-Самота Михайла.

По інформації писати до:

United Ukrainian American Relief Committee
P. O. Box 1661
Philadelphia 5, Pa., U. S. A.

В запитах просимо конечно подавати групу і число.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

НЮ ГЕЙВЕН, КОНН. — Місячні збори Тов. „Любов", від. 370, відбудуться в неділю, 16. березня, зараз по Сл. Божій, в галі церковній, 127 Парк вул. Просимо всіх членів прийти на збори. Просимо тих членів, котрі мають діти в Союзі, прийти і вирівнати діточі вкладки. — За уряд: П. Воляник, В. Колисняк і В. Гіна, секр.

МІЛВІЛ, Н. ДЖ. — Місячні збори Тов. Запорозька Січ, від. 347, відбудуться в неділю, 16. березня, в годині 2. пополудні, в гали де звичайно. Просимо всіх членів прийти на ці збори, бо маємо справи до полагодження. Просимо прийти на означений час. — С. Патен, предс.; С. Пелехатий, кас.; Г. Тимчій, секр.

ДІТРОЙТ, МІШ. — Бр. св. О. Николая, від. 175, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 16. березня, в годині 1. пополудні, в У. Н. Домі, 4655 Мартін. Просимо всіх членів прийти на ці збори, бо маємо важні справи до вирішення. Нагадуємо всіх членів, щоби були більше активними та інтересувалися народними справами. — За уряд: В. Братусь, предс.; В. Білінський, кас.; В. Бартош, секр.

РАЧЕСТЕР, Н. Й. — Місячні збори Тов. У. Н. Дому, від. 316, відбудуться в четвер, 13. березня, в Тов. Домі, 831 Джозеф Еве., в годині 8. вечір. Просимо всіх членів прийти на означений час. — Н. Кучмій, пр.; П. Ковтун, кас.; М. Парута, фін. секр.; В. Іванців, рек. секр.

ПОШУКУЮТЬ

Пошукую хресного батька **ПЕТРА КУТЯНСЬКОГО** зі села Острівець пільний, пов. Золочів, котрий перебуває в Niagara Falls або Buffalo, N. Y. Прошу писати на адресу:
ІВАН КУТЯНСЬКИЙ син ГРИНЬКА
89 Jersey Ave., New Brunswick, N. J.

Пошукує **ВОЛОДИМИРА ФЕДИШИН** з Луга біля Золочева, Дзюник **Чорнодольський.** Просить його самого, або хто знає його адресу, хай напише до:
Mr. MIRON KRYCHOWETZ (Krowitz)
54 East 7th Street,
New York 3, N. Y.

ІЛІЯ ОЛЕКСЯК
з Новошиць, шукає
ПЕТРА БУЛЬБАК,
що має жити в Джерзі Сіті, Н. Дж. По інформації пишіть до:
JOSEPH V. BRONOWICZ
2430 Hollywood Avenue,
Toledo 6, Ohio

Пошукую Е СТАХІЯ ЛУЦИШИН, син Петра, з Калуша; перед війною мав жити в Ню Йорку. Пошукує його стриєчний брат Мих. Лучишин, син Миколи, котрий мешкав у Дрогобичи.
СУНАК ВАСИЛЬ, син Івана і Анни з Братковець, повіт Стрий, з роду підліщуків, мав жити в Филаделфії або Шікаго. Шукає за ним Лесів Михайло, син Анни, сестри Василя Сунака, котра вийшла замуж за Федора Лесіва і жила в Моршині, пов Стрий. Голоситись до:
о. А. БЕК
25 Beach St., Bridgeport, Conn.

КУЛИКА ІВАНА, с. ОЛЕКСИ, з Василькова, п. Чортків, пошукує брат. Хто знав би про нього, або він сам, прошу зголоситись на адресу:
JOHN RYTZ,
1654 Union St., Brooklyn 13, N. Y.

Пошукується ТЕОДОЗІЯ ВИСЛОЦЬКОГО, сина о. Ігнатія Вислоцького, родж. в Лелюхові, пов. Сянік. Мав перебувати в Passaic, N. J., а відтак у Homestead, Pa. Хто про нього знає, або він самий, нехай зголоситься до адміністрації „Свободи".

ТАРЗАН ч. 1555. Дивне прохання.

TARZAN, HAVING RESCUED HIS APE FRIENDS, STARTED FOR HOME.

FROM THE UNDERBRUSH TWO PAIRS OF EVIL EYES WATCHED HIS APPROACH. THE PIGMY NUDGED HIS COMPANION.

"THERE, STRANG," SAID NIKU, "IS THE ONE MAN WHO CAN FIND ALL THE ELEPHANTS". "THEN HE MUST HELP US," RETURNED HIS SINISTER COMPANION.

"BUT HE IS A FRIEND OF ELEPHANTS," ASSERTED NIKU, "AND HE HAS THE STRENGTH OF TEN MEN." "LEND ME ONE OF YOUR DARTS," STRANG ORDERED SIGNIFICANTLY.

Distr. by United Feature Syndicate, Inc

Тарзан, вирятувавши своїх приятелів, пустився домів.

Саме тоді дві пари очей підглядали його хід. Карлик торкнув ліктем свого товариша. „Гляди, Стренгу, ось люди-на, яка може найти всіх слонів" — заговорив Ніку. — „коли так, то він мусить і нам помогти" — відповів другий.

„Коли ж бо він є приятелем слонів" — замітив Ніку — „до того він має силу за десять людей". Тоді Стренг сказав значучо до Ніка: „Дайте мені одну свою стрілу!"